

Z. Br.

"British Passenger Liners of the Five Oceans. A Record of Liner and Liners since 1840", C. R. Vernon Gibbs, 1963 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 431

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wej podróży dziewiczej, a przede wszystkim inicjatyw wydobywania wraku, podejmowanych już od 1628 r.³ Broszura opisuje również wydobywanie wraku w 1961 r. oraz dalsze prace konserwacyjne. Na podkreślenie zasługuje fakt, że autorka szeroko i interesująco przedstawia zagadnienie czysto techniczne: dlaczego „Wasa“ zatonała — informując, jak w XVIII w. budowało się okręty i jakie wady techniczne spowodowały katastrofę. Broszura, wydana w taniej popularnonaukowej serii o masowym nakładzie (120 tys. egz.!) *Miniatury morskie*, oparta jest wyłącznie na źródłach naukowych i po raz pierwszy w naszej literaturze przedstawia całość zagadnienia „Wasy“.

Z. Br.

M. V. Brewington, *Navigating Instruments. The Peabody Museum Collection of Navigating Instruments with Notes on Their Makers*. Peabody Museum, Salem (Massachusetts) 1963, ss. XII + 155, ilustr. 56.

Jest to wzorowo pod względem autorskim i typograficznym opracowany katalog kolekcji instrumentów nawigacyjnych od XVII w. w Peabody Museum (założonym w 1799 r.). Całość podzielona jest na pięć działów: instrumenty do określania położenia na morzu, kierunku, czasu oraz prędkości i odlegości, instrumenty meteorologiczno-oceanograficzne i inne.

Z. Br.

C. R. Vernon Gibbs, *British Passenger Liners of the Five Oceans. A Record of Liner and Liners since 1840*. Putman and Co. Ltd., b.m.w. 1963, ss. 559, ilustr. 175.

Wydana w Wielkiej Brytanii książka z historii brytyjskiej żeglugi liniowej omawia ponad 1300 liniowych okrętów pasażerskich, a także przedsiębiorstwa żeglugowe, do których owe okręty należały. Przegląd podzielono na 5 części, które kolejno przedstawiają statki linii do portów Oceanu Indyjskiego, linii północnoatlantyckich, linii południowoatlantyckich oraz do portów Morza Karaibskiego, linii południowopacyficznych i linii północnopacyficznych. Podano m. in. opis ogólny poszczególnych statków, główne parametry kadłuba i urządzeń napędowych, opis urządzeń pasażerskich, krótką historię każdego ze statków i armatorów. 160 fotografii i rysunków ukazuje statki od kołowców z 1840 r. do najnowszych liniowców. W rozdziale pierwszym części I przedstawiono początki regularnej oceanicznej żeglugi pasażerskiej: pierwsza regularna pasażerska linia transoceaniczna uruchomiona została w 1863 r. między Bombajem a Suezem.

Z. Br.

Submarines; Submariners, Submarining. A Checklist of Submarine Books in the English Language, Principally of the Twentieth Century, Arranged by Author, Title and Subject. Zestawił Frank J. Anderson. The Shoe String Press, Hamden (Conn.) 1963, ss. XI + 140.

Pożyteczne zestawienie bibliograficzne wykazuje ponad 400 książek i broszur w języku angielskim dotyczących łodzi podwodnych i żeglugi podwodnej, według autorów i nazw łodzi podwodnych, następnie według tytułów, wreszcie w układzie przedmiotowym. Dodatkowo zestawiono książki w innych językach.

Z. Br.

³ Por. notatkę o szwedzkiej publikacji na temat „Wasy“ w „Kwartalniku“ nr 3/1961, s. 508.